

Dievasmahti ja eastadeaddji áigái-bohtindoarjja gielddas

Juos dus leat dakkár sierra golut, madda ii sáhte oažžut vuodđoáigái-bohtindoarjaga, gieldda sosiáladoaimma sáhtta vihkkedallama mielde miedihit erenomáš vuodustusain dievasmahti ja eastadeaddji áigái-bohtindoarjaga.

Giella sáhtta fállat maiddái iešgudetlágan sosiálafuolahusa bálvalusaid, juos dárbbasat daid iežat eallindili doarjjan. Kela sáhtta du lobiin váldit oktavuoda ruoktogielddat sosiáladoaimmii du bealis. Sáhtat maiddái ieš váldit oktavuoda sosiáladoaimmii.

Lassidieduid gieldda doarjagiin ja bálvalusain oaččot iežat gieldda neahtasiidduin dahje sosiáladoaimmahagas.

Goas Kela, goas gildii?

1

Oza álot vuos vuodđoáigái-bohtindoarjaga Kela. Dárbbasat mearrádusa vuodđoáigái-bohtindoarjagis, vaikke ozašit dušše dievasmahti dahje eastadeaddji áigái-bohtindoarjaga.

2

Sáhtat almmuhit vuodđoáigái-bohtindoarjaga ohcamušas, juos dus leat golut, mat eai gula vuodđoáigái-bohtindoarjagii ja madda dárbbasat dievasmahti dahje eastadeaddji doarjaga. Čále dáid goluid ohcamuša čuoggái **Lassidiedut** (Lisätiedot). Čále maiddái, manin dárbbasat daidda doarjaga. Sáhtat seammá háve bivdit, ahte Kela sirdá du ohcamuša ja čuvvosiid dáid osiin gieldda giedahallamii.

3

Juos dus lea juo Kela addin mearrádus vuodđoáigái-bohtindoarjagis, oza dievasmahti ja eastadeaddji doarjaga njuolggá gielddas. Kela ja giella barget ovttasbarggu du dili mielde.

Áigái-bohtindoarjaga birra oanehaččat

Áigái-bohtindoarjja lea manimus saját ekonomalaš doarjja, mii gokčá eallima vuodđogoluid. Áigái-bohtindoarjaga dárkkuhussan lea veahkehit gaskaboddosaš váttisvuodaid badjel, eastadit dakkáriid šaddama ja ovddidit iehčanas birgema.

Gii sáhtta oažžut áigái-bohtindoarjaga?

Sáhtat ohcat Kela vuodđoáigái-bohtindoarjaga dalle, juos **buot du boadut ja várit, mat leat anus**, eai reahke árgga vealtameahtun goluide, nugo ássamii, borramuššii, dearvvasvuodafuolahussii ja biktasiidda. Bohtun rehkenastojit maiddái eará sosiálaovddut.

Čielggat álot ovdal vuodđoáigái-bohtindoarjaga ohcama, sáhtátgo oažžut eará boaduid dahje ovdduid, ovdamearkan bargguhisvuodadorvvu ja ássandoarjaga. Oza vuos buot eará ovdduid, madda leat vuoigadahtton.

Ná ozat áigái-bohtindoarjaga

1

Árvvoštala vuos iežat vuoigatvuoda vuodđoáigái-bohtindoarjagii rehkenastimáalle vehkiin čujuhusas www.kela.fi/laskurit. Juos du boaduín ja eallindilis eai leat dieđus nuppástusat lagašáiggiin, sáhtát ohcat doarjaga hávil mángga mánotbadjái.

2

Oza doarjaga Kela áššiiddikšunbálvalusas nehtas: www.kela.fi/neahtas. Sáhtát sáddet sámezielat ohcamuša čuvvosiiguin áššiiddikšunbálvalusa **Čuvvosat**-čuoggá (Liitteet) bokte. Juos nehta bokte áššiid dikšun orru váttis, sáhtát oažžut dasa rávvema Kela bálvalanbáikkis. Doarjaga sáhtá ohcat maiddái báberskoviin dahje njálmálaččat telefonbálvalusas. Kela poastačujuhus lea **Kela, PL 10, 00056 KELA**.

3

Muitte buot dárbbášlaš čuvvosiid!

4

Kela addá mearrádusa áigái-bohtindoarjagis dábálaččat 7 árgabeaivve (vu–be) siste. Dát eaktuda, ahte Kelas leat buot dárbbášlaš čuvvosat ohcamuša giedahallama várás. Ovdamearkan juos du ohcamuš bohtá Kelai vuossárgga, dat galgá leat giedahallon čuovvovaš vahku gaskavahku rádjai. Juos doaimmahat čuvvosiid mañná, ohcamuša giedahallan sáhtá ádjánit.

Ale vajáldahte kontuváldosiid!

Vuosttas ohcamuššii dárbbášuvvojit 2 ovddit mánotbaji kontuváldosat. Go oaččot mearrádusa, dárkkis čuoggás **Mo doaimman bohttevuodas**, man áiggis kontuváldosat dárbbášuvvojit bohttevuodas. Čuokkis lea mearrádusas dalán rehkenastima mañná.

5

Kela máksá vuodđoáigái-bohtindoarjaga mánotbaji 1. bänkobeavve. Juos máksu ii geargga fásta máksinbeavái, dat lea du bänkokonttustat 2 bänkobeavve siste mearrádusa bargamis.

Go dutnje miedihuvvo vuodđoáigái-bohtindoarjaga, oaččot seammá háve máksočatnasumi apteikii áigái-bohtindoarjamearrádusa fámus orruma áigái. Máksočatnasumiin oaččot apteaikkas du dárbbášan reseaptadálkasiid.

Čuvvosat
neahtas

Čuvvosat
poastta bokte

Doaimmat čuvvosiid nehtas čujuhusas www.kela.fi/neahtas seammá háve, go ozat doarjaga. Govve dahje skánne čuvvosiid ja lasit daid iežat ohcamuššii. Neahttaohcamušas čuovusin reahkká čielga govva, mii lea váldon fiehttotelefovnain. Juos čuvvosis leat mánga siiddu, muitte govvet ja doaimmahit čuvvosa buot siidduid.

Juos doaimmahat rehkega mañná, sádde dan dahje juo **Sádde rehkega** -čuoggás (Lähetä lasku), mii gávdno vuodđoáigái-bohtindoarjaga neahttaohcamuša ovdasiiddu. Muitte sáddet rehkega maiddái čuovusin áššiiddikšunbálvalusa **Čuvvosat**-čuoggá (Liitteet) bokte. Sáhtát doaimmahit rehkega dahje eará čuvvosa maiddái áššiiddikšun bálvalusa **Sáhka**-doaimmain (Viesti). Vállje dalle fáddán **Áigái-bohtindoarjaga**.

Go leat ožžon mearrádusa vuodđoáigái-bohtindoarjagis, sáhtát ohcat doarjaga maiddái rehkegiidda, mat leat bohtán mearrádusa mañná. Rehkegiid earrebeaivi galgá leat du mearrádusa fámus orrun áigge. Earrebeaivi dárkkuha originála rehkega earrebeaivve, iige muittuhusrehkega earrebeaivve. Mearrádusas, maid oaččut, muitaluvo dárkilabbot, maid rehkegiid sáhtát doaimmahit Kelai.

Juos rehkegiidda miedihuvvo áigái-bohtindoarjaga, Kela máksá du bänkokontui doarjaga rehkega máksima várás. **Fuolat ieš rehkega máksimis**. Molssaevttolaččat Kela sáhtá du bivdagis máksit rehkega njuolggá rehketbearrái, nugo šleatga- dahje oadjojitnodagaide. Ovdan buvttet bivdaga čállimiin rehkegiid dahje neahttabálvalusas rehkega fárus vuolgi sáttasátnái **Máksojuvvo rehketbearrái** (*Maksetaan laskuttajalle*). Kela sádde dutnje máksinalmmuhusa máksojuvvon rehkegiin. Dárkkis almmuhusas, ahte rehkegat leat máksojuvvon du bivdaga mielde.

Juos it divššo áššiidat nehtas, sáhtát doaimmahit čuvvosiid poastta bokte: **Kela, PL 10, 00056 KELA**. Sáhtát guoddit daid maiddái poastakássii, mii lea Kela bálvalanbáikkis.

Kela ii máhcat rehkegiid ja eará čuvvosiid nu, ahte doaimmat Kelai kopijja čuvvosis ja seaillut originála alddát.

Juos doaimmahat čuvvosiid poastta bokte, lavtte fárrui Kela skovi, man namma lea Goluid sáhtašandieđut (TO3 sme).

Juos dus ii leat sáddenskovvi, merke čuvvosiid iežat persovdnadovddalaga. Dán láhkai čuovus ovtastuvvá ohcamušdieđuide, mat leat Kelas.